

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér
---	--------------------------------	---	-----------------------------------	---

Leszerelés után.

Semmi kétség, hogy a most folytatott parlamenti küzdelem egyedüli célja: a demokratikus választói reform megalkotása. Félreálltak azok, akik eddig nemzeti vívmányokat követeltek, megalkudtak anélkül, hogy csak egy kis mértékben is igazolni tudták volna a tíz éves véderő harc megszüntetésének a jogosultságát. Még ezelőtt pár évvel a magyar vezényszóért dörgött Kossuth, Apponyi és Andrássy. Felgyújtották az országot; előidéztek a nagy konfliktust a nemzet és a korona között; s most csunyán cserben hagytak bennünket. A magyar kommandóért megindult nagy küzdelem azzal végződött, hogy a képviselőház határozata vitatni fogja annak az alkotmányellenességét, hogy a király a póttartalékokat bármikor is behívhatja. Ez és a 80 mandátum bebiztosítása Kossuthék vívmánya.

Ezért mondjuk mi üdvösnek azt, hogy a harc iránya most már a rendes kerékvágásba került. Nem mintha kicsinyel nők a katonai nemzeti vívmányok értékét. Sőt hangoztatjuk, hogy legértékesebb alkotmányosabb garancia — a közös védelem magyar részének magyarrá tétele. De ezek a követelmények különböző leszerelések és kikapcsolások folytán oly nagy mértékben lettek kompromittálva, hogy azokért a mai választói közönséggel harcba menni nem lehet.

Egész másképpen áll a választói reformért folyó küzdelem dolga. A politikai erkölcsstelség határtalan s ha ez átmege társadalmi életünkbe, — mint ahogy át kell mennie — akkor elkészíthetik nemzetünk sirlíratát. Meg azután remélhetjük-e egyáltalában, hogy a mos-

tani viszonyok közepette nemzeti politikát folytathassunk. Hiszen Justh is legutóbb megpróbálta, hogy az önálló bank megvalósításánál gazdasági függetlenségünket egy lépéssel előbbre vigye.

S mi lett a végezete? A becsületesen harcoló párt elpusztult egy választáson, mert a kormány elég pénzzel rendelkezett ellene s visszaélt a hatalmával. — Ellenben, ha sok százezzerrel kibővítjük a választók lajstromát, szigorú intézkedéseket hozunk a választási visszaélések ellen, akkor el fogjuk törölni a korrupció lehetőségét s a nemzet nem fogja cserben hagyhatni azokat, akik becsületesen küzdenek jóvoltáért.

Ilyenformán teljes mértékben egyetért minden igaz magyar azokkal, kik az ország felszabadulásáért folytatni fogják a harcot.

A Posványosi-út.

— A tanács figyelmébe. —

Hosszas sürgetés, sok utánjárás, kérés és deputáció-járás után végre, évek hosszú sora után siker koronázta azt a mozzalmat, amely célul tűzte ki, hogy keresztülvigye a város egyik legforgalmasabb útjának, a hajó és vasútállomást a legrövidebben összekötő útvonalának a kiépítését.

Síralmasabbat és egyben bosszantóbbat elképzelni is nehéz, mint amilyen látványt nyújtott tavaszkor, vagy őszi esőzés idején a Posványosi-út s az azon keresztül vergődni akaró fuvarosok. Tengelyt fűrésztő kátyúk veszélyeztették a kocsikat és a kocsin levő fuvarosok testi épségét. Rémes volt az az út. Pedig forgalmas volt mindig, mert ez a legrövidebb út a hajó és a vasútállomás között. Ez az úttest igazán szégyene volt a bajai közlekedési politikának.

Végre, évek hosszú során át való sürgetés után az elmúlt őszkor feltöltötték az utat, elvégezték a földmunkálatát, a legközelebbi

napokban hozzáfognak már a kikövezéséhez.

Ebből az alkalomból sürgősen fel kell hívunk a városi tanács figyelmét egy és más dologra. Nevezetesen:

Az úttest feltöltésére szükséges földet az út mellett levő földből emelték ki és így közvetlen az út lábánál helylyel-közel 1—2, esetleg 3 méter mély gödrök vannak, amelyekbe, ha egy gyalogos belezuhan, bizony kitöri a nyakát. De megeshetik a mostani viszonyok mellett, hogy kocsiló mindenestől is lezuhanhat a mélységbe. A veszély elkerülése végett sürgősen kell valamit tenni.

Ugy látjuk, hogy az út kiépítésénél annak a megvilágításáról sem gondoskodtak. Már pedig, minthogy éjjeli hajójárás is van, természetes, hogy a Posványoson éjjeli közlekedés is lesz. Ha ezen az úton nem lesz világítás, akkor — felő — lesznek bajok.

Ugy hisszük, hogy az úttest tisztességes világításáról gondoskodni kell, mielőtt még átadnók azt a forgalomnak.

Éppen ezért sürgősen szükségesnek tartotuk a tanács figyelmét felhívni.

Palotai Irén tanár előadása.

A farsangot követő heteknek immár megszokott kedves érdekessége, hogy a bajai főgimnázium igazgatósa vasárnaponként ismeretterjesztő előadásokat rendez. Ha tekintetbe vesszük, hogy Baján alig kínálkozik valami alkalom, hogy az ember valamilyen komoly, vagy kevésbé komoly szórakozáshoz jusson, szinte természetes, hogy ezek iránt az épp úgy szórakoztató, mint tanulságos előadások iránt folyton emelkedő érdeklődés tapasztalható. Ezt az örömdetes tényt állapíthatjuk meg a vasárnapi első előadáson is, mely alkalommal Palotai Irén főgimn. tanár a vulkánokról és geizírekről tartott érdekes előadást. Megállapíthatjuk egyszersmind azt, hogy az előadó témáját nagyszerűen választotta meg, mert alig van kérdés mely ugy az intelligens, mint a kevésbé intelligens ember agyát jobban izgatná, mint az, hogy micsoda titokzatos folyamatok mehetnek végbe a föld gyomrában, melyek egy-egy hatalmas erupciót, illetőleg földrengést ered-

MÉRNÖKI IRODA

B A J A

Mészáros Lázár-u. 1.

Van szerencsém értesíteni a tisztelt közönséget, hogy Baján magánmérnöki irodát nyitottam.

Elvállalok mindennemű földmérést, parcellázást, telek-könyvi kiigazítást, peres mesgék helyreállítását, továbbá mindennemű tervek, költségvetések készítését stb stb.

Junius hó 1-től a Bajai Takarékpénztár épületében.

Erdős Sándor
okleveles mérnök

ményeznek; melyek néha egész országrészeket tartanak reszketésben; melyek mint a közelmúlt szomorú tapasztalatai is mutatják (Martinique-sziget, Messina, Kecskeném) — virágzó városokat döntenek romhalmazzá. Már az ókori népek különösen azonban a görögök és rómaiak fantáziája a legszebb regét fűzi az alvilág (Hephaestosz—Vulcanus, illetőleg Hades—Pluto) misztikus birodalmához.

Az „alvilágban”, a föld gyomrában végbenő vulkánikus folyamatot s vele a vulkánok és geizrek elhelyezését a Földön, illetőleg azok történetét ismertette Palotai tanár, mindvégig érdekesen, megkapóan az ő mintegy másfél órát igénybevevő előadása keretében. Színesen és plasztikusan rajzolta meg előadásának különösen azt a részét, ahol Herkulánium és Pompei végpusztulásának hű képét tárta elénk, továbbá ahol a Vezúvnak, ennek a „vén gonosztevőnek” viselt dolgai ismertette. A világ valamennyi nevezetesebb tűzhányójának ismertetése után áttért a geizrek leírására, melyeket épügy, mint a vulkánokat, természetű vetített képeken is bemutatott. Székely Károly és Grész Leó fizika-professzorok.

Palotait az előadás befejezése után lelkesen megtapsolta a nagyszámu és intelligens közönség.

Telefonhírek.

Budapest, 1912. február 28

Harc a választójogért.

— A képviselőház ülése. —

A képviselőház mai ülésén felállott Justh Gyula, a becsületes választói jog harcosainak vezére és hosszabb beszédben válaszolt Apponyi Albert tegnapi beszédére. Arra a vádra, hogy a Justh-párt szövetszövetkezett a szocialistákkal, kijelenti, hogy a függetlenségi párt szövetszövetkezik mindenkiel, aki akarja a becsületes, demokratikus választói jogot. Dévénynek arra a gyanúsítására, hogy ők csak a kormányt akarták megbuktatni, kijelenti, hogy ez nem való, mert a függetlenségi párt nem személyek ellen, hanem elvekért harcol és meg akarja bukztatni a véderőjavaslatot. A Justh párt — úgy mond — most is a régi határozati javaslat alapján áll, amelylyel követeli a véderőjavaslatoknak a napirendről való levételét és az általános, egyenlő, titkos választói jog megvalósítását. Ezért teljes erejével harcol tovább a függetlenségi párt.

Holló Lajos szintén a harcot hirdeti

Vertán Endre ráolvassa a Kossuth-párt fejére, hogy leszerelésével ártott a nemzetnek, kiölte a nemzetből a hitet és ártott a függetlenségi eszmének is

Bakonyi Samu szintén a harcot hirdette.

A függetlenségi és 48-as párt tagjai ma aláírták a névszerinti szavazást kérvényeket és négyen szabadságot akartak kérni. Minthogy azonban Návay Lajos elnök megengedte a napirend előtti felhatalásokat, a névszerinti szavazásokat elhalasztották máskorra.

NAPIHIREK.

Mit kíván Baja?

A főispán felhívást intézett a város tanácsához, hogy a közigazgatási bizottság 1911-ik év második félévéről szóló jelentést terjesszék fel a belügyminiszteriumhoz.

A jelentésből kiemeljük, hogy minő kívánságai vannak Bajának:

A második félévi jelentés rámutat arra a körülményre, hogy a vörheny minő rettenetes pusztítást visz véghez a gyermekek között és ennek a járváynak a meggátlására nem tehet semmit a hatóság, mert a törvény nem ad semmi hatalmat a kezébe. Ezért szigorú járvány-törvény alkotását sürgetik.

A másik kívánsága a városnak az, hogy a rendkívül szűk és a folyton emelkedő forgalomnak már egyáltalán meg nem felelő vasuti állomás kibővítették. Ezzel kapcsolatosan sürgeti a közigazgatási bizottság, hogy a város gazdasági érdekeivel összeegyeztethető és annak jobban megfelelő vasuti menetrend állíttassék össze.

Hogy az ilyen jámbor óhajoknak mennyi hatása van arra a legjobb bizonyíték az, hogy a vasuti menetrend május elsejétől kezdve a mainál is rosszabb lesz.

Előléptetett tanárok Ugy értesülünk, hogy Amier Antal, Belosits Bálint és a Bajáról nemrég elhelyezett Huzjak Lukács, valamint Wohlmúth István és Barsai József tanítóképző-intézeti tanárokat a kultuszminiszter előléptette.

Elhunyt tanító. Ozvaid Márton bácsyfalvai tanító, az ottani önkéntes tűzoltóság pénztárosa, a bajai kórházban meghalt. Az elhunyt temetése nagy részvét mellett ment végbe. A végtisztességen megjelent a bajai önkéntes tűzoltó egyesület is.

Sikkasztás Bácsalmáson. Szenzációs letartóztatás történt vasárnap délután Bácsalmáson. A csendőrség letartóztatta az ottani Közgazdasági Bank könyvelőjét, Komárik Bélát sikkasztás gyanúja alatt, Spitzer Mór kunbajai kereskedő átadott Komáriknak 500 koronát, hogy azzal rendezze Komárik Spitzernek a Közgazdasági Banknál lejáró váltó-

ját. Spitzer szombaton a legnagyobb meglepetéssel kézhez kapott egy ovatolást. Azonnal bement Almásra a bankba, hogy kérdőre vonja a könyvelőt, hogy a dolog hogyan eshetett meg. Amikor Spitzer a bankba jött és előadta a dolgot, elhivaták Komárikot, hogy tisztázza magát. Ez válasz helyett revolvert rántott és öngyilkosságot akart elkövetni. Nagynehezen kicsavarták a kezéből a revolvert. Ezután azt ígérte, hogy másnapig rendezi az ügyet. Minthogy másnap rendezés helyett elakart távozni Almásról, Spitzer megtette ellene a feljelentést, a csendőrség pedig letartóztatta. A csendőrségnél aztán kitűnt, hogy Komárikot Gyöngyösről is körözték már, de a körözést utóbb visszavonta a gyöngyösi járásbíró.

Lóvasutat akar építeni a Tárház részvénytársaság a Tárházaktól a Dunapartig és ennek az engedélyezése iránt kérvényt nyújtott be a tanácshoz. A kérvényt azzal küldötte vissza a tanács, hogy a Tárházak részvénytársaság küldje fel kellőleg felszerelve a kereskedelemügyi miniszteriumhoz és kérje a vasútra a közigazgatási bejárás megtartását.

A város közgyűlése. Baja város törvényhatósági bizottsága csütörtökön é. hó 29-én délután fél 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán van: A kiküldött bizottság javaslata a vízvezeték és csatornázás dolgában. A szervező-bizottság javaslata másodmérnöki állás szervezése iránt. A baja-kiskörösi vasúti előmunkálati engedély dolgában való intézkedés. A földművelésügyi miniszter leirata a heti állatvásártér áthelyezése ügyében.

Érdekes menet vont a magára a figyelmet vasárnap délután a város utcáin. Két süksődi csendőr lovagolt és előttük egy vasra vert

SZÉN ✕
gözmalmok,
cukor, szesz- és téglagyárak

✕ EFCO

(porosz köszentégla)

cséplőgépek és uradalmak részére
bármely vasúti és hajóállomásra leg-
jutányosabb **bánya-áron** beszerezhetők

Sugár Vilmosnál
BUDAPEST, X.,
Kőbányai-út 4.
Friedlaender
Em. & Ca.

Telefon-Interurban 2-59 Berlin-Gleiwitzi bányacég képviselőjénél.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank jelenlegi hivatalos helyiségei egy esetleg két üzlethelyiségnek folyó évi augusztus 1-ére kiadók. Bővebbet Drescher Gyula tulajdonosnál.

ember poroszkált. Az emberek, akik végignézték, azt hitték, hogy egy rablógyilkost kísérnek. Pedig a bűn, amivel az az ember gyanúsítva van, a rablógyilkosságnál sokkal kisebb. Az a gyanu, hogy Nemesnádudvaron egy pincéből ellopta három disznó husát. Hát nem kell tulságosan humánus érzésűnek lenni, hogy az ember fellázadjon az ellen, hogy egy embert valami büntény gyanuja alatt két lovas csendőr a lovak előtt hajtson Bajától Nemesnádudvarig. Ez talán megjárta a középkorban, de nem most, a 20. században, amikor mindenki a humanizmusról prédikál.

Csak a Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Verekedés. A Dudás-féle kisbudai kocsmában Szévald Ferenc összeszólalkozott Gyarmaczkai Mihályval, a kit egy szódásüveggel fejbe ütött. Gyarmaczkait kórházba kellett szállítani. Tettes ellen a feljelentés megtétele.

A zenészbál — mint minden esztendőben — az idén is rendkívül kedélyesen folyt le. A bálon résztvevő asszonyok és leányok mind jól mulattak. Az asszonyok közül különösen kitűnt Horváth Sándorné, a leányok közül pedig Kósa Matild és Berta, valamint Rácz Rozália.

Bomladozó ház. A rendőrség figyelmét felhívjuk a Szt. Antal- és Szarvas Gábor-utca sarkán levő magtárra, amelynek parkánya minden pillanatban lehullással fenyeget. A háznak erre a veszedelmes állapotára felhívjuk a rendőrség figyelmét. Jó lesz intézkedni, mielőtt még valaki arra haladónak baja nem esik.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamájolajat szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján. Egy üveg ára **1 korona 60 fillér.**

Segédszerkesztő

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Eladó ház

Mészáros Lázár utca 20-ik sz. házamat szabadkézből eladom.

Bővebb felvilágosítást ad

NÁNY LAJOS nyomdatulajdonos.

Csinos, belvárosi úriház

elköltözés miatt

azonnal eladó és átvehető vagy május 1-ére kiadó.

Cím: Attila-utca 24. szám.

Jégszekrények

mindenféle kivitelbe, szállodák, vendéglők, mészárosok és magánosok részére készíttetnek

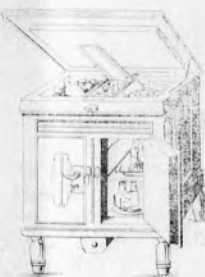
GOLDNER

Testvérek

jégszekrény-gyártóknál

BAJA

Mátyas-király-tér 6 és Pesti-út II. szám

Állandó nagy jégszekrény-raktár.

Kedvező fizetési feltételek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Elvállalunk épület-asztalos és bádogos munkákat. — Jutányos árak.

STOCK-Cognac Medicinal

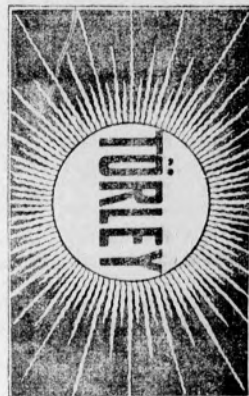
hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

Camis és Stock

gőzüzemű gyárából
BARCOLA.

Kömikus alak vagy, fiam

amint vörös orral, teljesen berkedve, krákogva és köhögve jársz az emberek között. Hurutot persze minden ember kaphat, de legalább tesz is ellene valamit, hogy megszabaduljon tőle! Én mindig Fay-féle valódi szodeni ásvány-pasztyillát használok, amit 1 korona 25 fillérért veszek a gyógyszerárban vagy drogériében és mindig megszabadultam a bajtól, még mielőtt a skatulya kiürült volna. Fogadj nekem szót és kövesd példámat!

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

☞

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!

Községi nyomtatvány-
raktár!

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLÍTÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű *fa- és kárpitos butorait* meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. ☞ Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkáson végzi. ☞ Telefonszám 84.

ZONGORÁK

—ÉS PIANINÓK—

legszilárdabban vásárolhatók

Hj. Wagner Antal

zongora-teremben

BAJÁN.

Bácsmegeye legre-
gibb és legna-
gyobb zongora-
raktára ::

Tíz éves írásbeli
szavatosság! ::

Legelőnyösebb
fizetési feltételek! ::

Méhészeknek fontos!

Méhkaptarakat, mézpergetőket,
viaszolvastó üstököt, keretlece-
ket, műlepeket és a méhészetben
szükséges összes eszközöket ::

Kühne Ferenc utóda cég, Budapest

I. Attila-utca 99. szám a.

szállít legjobban Kérje az 1912
évi „Méhészeti utmutató” és nagy
arjegyzők ingyen való megküldését.

Jó házi szappan

kapható különként 88 fillérért.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nemi bajoknál, húgyszólyás, tri-
per-kankónál csakis
az **ILLEŠ**-féle Santal-capsulák, ezelőtt
LARICIN CAPSULÁK, mint legbiz-
tosabb óvszert mindenki használja. 3 kor-
beküldés sel ingyen póstaköltséggel szállítja
ILLEŠ ANTAL gyógyszerüzára Szabadka.

A jaukói dülőben

szőlő és szántóföld és a Mészáros Lázár
utczában a 43-ik számú házamat
szabad kézből eladom
Bővebbet a háztulajdonosnál Mészáros
Lázár utca 43

Törlesztéses kölcsönöket
engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban

Ha „FORHIN”-nal permetez

I-SZÖT
kevesebb
a gond,
II-SZÖR
kevesebb
a munka,
III-SZÖR
kevesebb
a munkabér!

mert a »FORHIN« a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves
lelvélre is!

Bármily harmatnál permetezhet
vele! Semmi üledéke nincs! Szám-
talan elismerő nyilatkozat! Kerjen
ingyen es bérmentve leírást a
Gyártjuk az eddig dr.
Aschenbrandt szabadalmát
képező „Rézkénport” és
„Bordói port”.

FORHIN-gyártól, Budapest,
VI, Váci-ut 93.

Miert nincs az idén Baranyában kolera?

Mert mindenütt a közkedveltségü

pécsi tettyei kristálytisza üdítő és borvizet

itták, mely nemcsak a legolgosóbb hanem a legkellemebb ízű
asztali viz. — Óvszer fertőző betegségek ellen!

Főraktár: IFJ. CSERBA GYÖRGY fűszerüzletében.

Ára palack cserével: 1/2 liter 18 fillér. — 1 liter 24 fillér.

1 1/2 liter 32 fillér.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyujt

jelzálogkölcsönöket

feldekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A
kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek
iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Csak a

minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA

kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú